

Szerkesztősegi iroda:
Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetesek
és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáiban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 274. szám.

Szombat, nov. 28.

A háboru.

— nov. 28.

Mindenki ajkán a háboru kérdése lebeg s mivel a kérdésre senki határozott és megnyugtató választ adni nem tud, az általános bizonytalanság általános idegességet idéz elő. Ideges a politika, ideges a börze, ideges a termelő, a kereskedő, szóval mindenki s a mostani bizonytalan és izgatott állapot gazdasági kárai már is nagyon jelentékenyek.

Nem kutatjuk ezuttal azt, helyes, idősebb és megokolt volt-e most, az amugy is nehéz politikai és gazdasági helyzet közepette fölidézni ezt a káros bizonytalanságot Bosznia annektálása által, — csak magával az adott helyzettel akarunk foglalkozni, annak kilátásaival és veszedelmeivel úgy a jelent, mint a jövőt illetően.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy teljes mértékben jogosult a nagyközönség izgatott aggódása, mert ha arra a kérdésre, hogy lesz-e háboru, nem felelhetünk is, — arra már, hogy van-e háborus veszedelem, — nyugodtan és a legnagyobb határozottsággal rámondhatjuk az igent. Nem lehet tagadni, hogy az európai konstelláció veszedelmekkel teljes s el kell ismerni, hogy a balkáni egyensulynak nem tulságos körültekintő módon történt megzavarása óriási gyűnyanyagot halmozott össze, mely az első szikrára föllobbanhat s lángokba boríthatja a fél világot.

Nem mint kritikai objektumot, csak mint történelmi tény, melyen a mai egész súlyos helyzet sarkallik, kell itt újból föl- említenünk és hangsúlyoznunk, hogy az annexió ténye — mindenek utólagos óriási meglepetésére — kellő előkészítés nélkül ment végbe. Nem hogy a hatalmak beleegyezése nem volt biztosítva, midőn az annexió ténye közzététetett, de a hatalmak

a készülő annexióról szóló értesítést is csak a legutolsó pillanatban kapták meg, nem véve ki még a szövetséges német birodalmat és Olaszországot sem.

A magyar-osztrák monarchiának eddig is sok ellensége és irigye volt. Bizonyos, hogy az annexió csak fokozta ez ellen- ségek és irigyek számát, annál inkább is, miután az annexiónak ugyszólván bejelentés nélkül való foganatosításáról tényleg nehéz letagadni a bizonyos mértékig való provokáló jelleget.

Ne gondolja hát senki, hogy akár Oroszország vagy Anglia, de még a szövetséges Olaszország is lemondjon a mi szép szemeinkért egyet en jogos vagy nem jogos igényéről is, ha csak arra a viszonyok ereje nem kényszeríti.

A béke föntartásának reménye azonban a mai súlyos veszedelmek közepette éppen azért nem halványul el egészen, mert a hatalmakat, sok valószínűség szerint, tényleg kényszeríteni fogja a békének ez idő szerint való megőrzésére az a vis major, hogy nem érzik magukat eléggé elkészül- teknek arra, hogy a keleti kérdés egész komplexumának fölvetésével s az abból származó európai konflagrációval, a világ- háboruval s annak következményeivel szemben álljanak. Ez az érem másik, biztatóbb oldala.

Szinte fölösleges is kiemelnünk, hogy Magyarországon mindenki a békét óhajtja. Hisz jövendő boldogulásunknak, önálló létünknek minden lehetséges tényezője a minél hosszabb békés munkálkodás, a szorgalmas alapozás és rendületlen építés áldásait áhítja. Semmitől sem félünk hát annyira, mint a háboru borzalmaiktól és káros gazdasági következményeitől, de — a helyzet kényszerűsége folytán — sajnos, mégis elkészülni kell lennünk arra, sőt készülnünk is kell rá.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Két asszony.

Luciana di Pimonti márkiné pont két óra- kor lépett ki a fehér palotából, ahol Vigoreni Artur lakott. Amint a kocsiába ült, észrevette, hogy az egyik keztyűje elveszett. Vissza akart érte menni, ő hozzá, részint, hogy a keztyűjéhez juthasson ismét, másrészt meg, hogy viszont- lássa az ideálját. Azonban férjét sem akarta otthon megvárakoztatni, azért hát gyorsan be- csapta a kocsi ajtaját és energikusan odaszólt a kocsisnak:

— Előre!

Férje azonban csak este jött baba. Lu- ciana ránézett és látta, hogy nagyon sapadt és viselkedése szokatlanul nyugodt, szinte mester- kélt és látta, amint kihuzta zsebéből azt a svéd keztyűt, melyet ő a kedvesenél felejtett. Luciana elsápadt és érezte, mennyire reszketnek térdei. Dacára ennek, nagy merészen elkészítette védelmi tervét és azt mondta:

— Ah, egy női keztyű!

Henrik, aki a keztyűt a kandallón levő nipek közzé dobta, egy pillantásra sem érdemesi- tette az asszonyt és azt felelte:

— Természetesen.
— És kié, ha szabad tudnom?
— Valószínűleg a tiéd.
Luciana nem vesztette el nyugalmát.
— Te tréfálsz, — mondotta férjének.
— Miért tréfálnék? Ismerem ezt a keztyűt, még a számát, a parfümjét is.
— Jobb lenne, ha mindent bevallanál.
— En? Jól adod!
— Udvartolj Castiglioni Julia barátnőmnek.
— Ugy? És aztán?
— Ma reggel nála voltál... Annyi bizo- nyos, hogy Juliának ugyanolyan keztyűje és par- fümjé van, mint nekem.
— Nos, kedves Luciana, azt a keztyűt, amit ott látsz, én nem a te barátnőd, hanem az én barátom hazában találtam.
— És ki lenne az?
— Vigoreni Artur.
— Ami egyszerűen azt jelenti, hogy Cas- tiglioni Julia urasszony Vigoreni Artur urnál volt látogatóban.
— Az lehetetlen. Julia tisztességes özvegy asszony. Én azt mondom ismételve, hogy ez a keztyű valószínűleg a tiéd! Sőt nemcsak gyanu- sítalak, de szinte bizonyos vagyok benne, mert minden jel arra vall.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggel 6 órá- tól kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtti gőzfürdő. A kádfürdő reggel 6-tól este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesü- let ingyenes olvasóhelysége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapo- kon d. u. 2 órától este 10-ig.

A szabad iskola (munkásgimnázium) december havi előadásai a következők:

Dec. 2-án: 8-tól 9-ig fizika; 9-től 10-ig magyar irodalom.

Dec. 4-én: 8-tól 9-ig fizika; 9-től 10-ig nemzet- gazdaságtan.

Dec. 9-én: 8-tól 9-ig nemzetgazdaságtan; 9-től 10-ig gazdasági földrajz.

Dec. 11-én: 8-tól 10-ig nemzetgazdaságtan; 9-től 10-ig magyar irodalom.

Dec. 16-án: 8-tól 9-ig fizika; 9-től 10-ig gazdasági földrajz.

Dec. 18-án: 8-tól 9-ig fizika; 9-től 10-ig történelem.

Dec. 30: 8-tól 9-ig fizika; 9-től 10-ig történelem.

December 7. Közig. bizottság ülése.

December 10. Rendkívüli megyei közgyűlés.

— Advent. Holnap lesz advent első vasár- napja, hétfőn pedig az első hajnali mise, a karácsony magasztos poézisének bevezetése. Karácsony ünnepéig minden hajnalban a tem- plomok ablakai világi anak ki a reggeli szür- kületbe és bent, a magas boltívek alatt a Meg- váltó születését váró ájtatos hívek imádkoznak. Az a mennyei békesség, melynek Krisztus züle- tésével a földre kellett volna szállnia, ezuttal a szivekbe suhan és bevonja a lelket a szeretet szelid derűjével; reményeinket csillogóbbá, egész lényünket nemesebbé, megújította varázsolja. Nagy gyönyörűsége ez a szívünket betöltendő felmagasztulás minden nemesen érző embernek és mohón öleljük magunkhoz a karácsony tiszta poézisát, mert oly ritkák a mi küzdelmes, sivar életünkben a békességes tiszta órák, mint tikkadt sivatagban a harmat...

„Harmatozzatok egek“...

Ez a megindító ének hangzik fel szeretet- vágyó könyörgéssel a templomok hajnali fél-

— És mit fogsz tenni, hogy az igazságot kiderítsd?

— Arturhoz fogok fordulni.

— Az nevétséges!

— Korántsem az. A keztyű az ő háló- szobájának a padlóján feküdt. Ő nem vette észre. Én meg titokban zsebrevágtam. Ha meg- mutatom neki, ő kénytelen lesz megmondani, hogy miként került ez a keztyű az ő szobájába.

... Ha meglesz a bizonyítékom arra, hogy a keztyű másé — folytatta erőltetett nyugalommal Henrik — akkor becsánatot fogok tőled kérni; ha ki nem derül a dolog, akkor elválok tőled; azonban, ha meggyőződom róla, hogy a keztyű a tiéd, akkor megöllek!

— Bravó! — végezte Julia.

Henrik már hívatta volt Vigoreni Arturt. Ez belépett, semmi rosszat sem sejtve, kecsesen és elegánsan, mint rendesen. Henrik, aki még egyszer röviden egybefoglalta a mondottakat és minden szót nyomatékkal hangsúlyozott, úgy, hogy a hang erősen verődött Vigoreni Artur füléhez, egyszerűen ilyen okoskodást állított fel.

— Kedves barátom, tekintve, hogy jogos a föltevés, ha azt tartom, hogy ez a keztyű, melyet én a hálószobádban találtam, a felesé- gemé, te, aki barátom vagy, be fogod bizonyi-

FIGYELEM!

PETRY JAKAB :: NAGYBECSKEREK

Ajánlja az igen tisztelt vevőközönségnek lecses figyelmébe dusan felszerelt raktárát a legujabb fazonban és legizlésebb kivitelben készült

férfi, női és gyermekruháit, valamint férfi- és fiu-kalap különlegességeit,

nemkülönb a legjobb minőségű bel- és külföldi szöveteiket feldolgozó mérték utáni szabóságát, ugyszintén a saját műhelyében és felügyelete alatt készült női szőrmekabátokat, colliereket és karmantyukat. Nagy választékot tart szőrmével bélelt saját készit- ményű vadász- és gazdasz-kabátokból, asztrachán és másnemű prémsapkákból, valamint nyers prémekből is. Elfogad mindennemű szőrmearu készitést vagy új fazonra való izlése átalakitást.

JUTÁNYOS ÁRAK.

895-x 26

FIGYELEM!

PONTOS KISZOLGÁLÁS.

Sz.-v. 4701 I-III. 715 408 323 245 1232 1223 1220 1219 1211 1206 1157 1149 1138 1130 1110 1059 1057 1044 1029 1013 1001 949 4711 I-III. 713 1001 926 916 915 842 754 735 708 645 125

V.-v. 4811 I-III. 715 1031 1008 953

homályában és repesve várja a meggyötört szív a békeség, az igazi szeretet malasztját, amely azonban haj, messze késik még a jövődők titokzatos homályában.

Holnap, Advent első vasárnapja alkalmával a nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban délelőtt 10 órakor ünnepi zenémise lesz, hétfőn reggel pedig megtartják az első hajnal-misé. A hétfői ünnepélyes rorate reggel 6 óra-
kor kezdődik és szentségkitétel is lesz. Hétfőtől kezdve azután egész karácsonyig minden hétköznap reggel 6 óra-
kor tartanak hajnali misét.

— **Császárjubiläum Nagybecskereken.** Ö felsege 60 éves császárjubiläum alkalmából szerdán délelőtt 9 óra-
kor a nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban az itteni helyőrség számára ünnepélyes jubilaris mise lesz.

— **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte, hogy Csekonic Iván gróf es. és kir. követségi titkár az orosz császári szent Anna-rend III. ad osztályát elfogadhassa és viselhesse.

— **Az igazoló választmány ülése.** A vármegye igazoló választmánya ma délelőtt Jankó Ágoston alispán elnöklésével ülést tartott, amelyen jelen voltak: Balázs József, dr. Klein Mór, Franz J. L. és Mattanovich György, mint a választmány jegyzője. A mai ülésen tárgyalták Sumarszky N. nyugalmazott őrnagy ügyét, aki kifogást emelt amiatt, hogy a választási névjegyzékből kimaradt és kéri, hogy pótlólag vegyék be. Az igazoló választmány tekintettel arra, hogy Sumarszky felebezésével már ekkéssé, kérését megtagadja. Ugyancsak a mai ülésen tárgyalták Horty János és társainak az ügyét is, akik a VIII. kerületben lefolyt városi képviselőválasztások ellen adtak be felebezést, amit azonban az igazoló választmány kellő alap hiányában szintén visszautasított.

— **A megyei közegészségi bizottság ülése.** Torontálvármegye közegészségi bizottsága ma délelőtt Balázs József elnöklésével ülést tartott, melyen részt vettek: dr. Plechl Szilárd, dr. Haidegger Lajos, dr. Nónay Pál, Menezer Lipót, Balás Iván, dr. Weiserschan József, dr. Klein Mór, dr. Menezer Izidor, Basch Árpád és Axmann János bizottsági tagok és Wagner Ede biz. jegyző. A bizottság a megüresedett törökbecsei járási orvosi állás ügyével foglalkozott s egyhangúlag elfogadta az előadói javaslatot, amely szerint dr. Gerő Leo helyettes járási orvost ajánlja kinevezésre.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 óra-
kor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen kisebb jelentőségű folyó ügyeket intéztek el.

— **A szabad liceum előadása.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki szabad liceuma holnap, november hó 29-én, vasárnapon az állami polgári és felső

kereskedelmi iskola dísztermében előadást tart. Az előadás tárgya: „A rádium és tulajdonságai”. Irta és előadja: Harzer József főgimn. tanár. Az előadás főbb pontjai: A rádium felfedezése előállítási módja, lelhelye, tulajdonságai. A radioaktivitás és ennek mérése. Radioaktív vizek szerepe a balneológiában; rádiumfürdők és ezek hatása. A rádiumtűnények magyarázata az elektronelmélet alapján. Az előadás délután 5 óra-
kor kezdődik. Belépő-díj nincs.

— **Segédjegyző-választás.** Szerbnagyszentmiklóson ma délelőtt tartották meg a segédjegyző-választást Peterdy Kálmán th. főszolgabíró elnöklésével, mely alkalommal Beierlein Antal eddigi ernestházi segédjegyzőt választották meg egyhangúlag.

— **A szabad iskolából.** A kultúregyesület munkásgimnáziumában tegnap este Harzer József főgimnáziumi tanár folytatta fizikai előadását, amely alkalommal a munkát, a munkacserét, a munka megmérését magyarázta kiváló tudással. Utána Winker István felsőkereskedelmi iskolai tanár megkezdte nemzetgazdasági előadásait s az alapelveket, a töke, a termelés, a munka, a fogyasztás, a jövedelem és forgalom fogalmát ismertette igen érdekesen és vonzóan.

A legközelebbi előadás december 2-dikán szerdán este lesz, amikor fizikai és irodalmi előadást tartanak.

— **A kultúregyesület Torontálvásárhelyen.** Említettük már, hogy a kultúregyesület holnap vasárnap népszerű előadást tart a vármegye legnagyobb magyar községében, Torontálvásárhelyen. Ez alkalomból Török Ferenc polgári iskolai tanár a „Kurucvilág” című művét adja elő vetített képek kíséretében, amiben Walter József polg. iskolai tanár segítkezik neki. Az előadáson részt vesz a kultúregyesület igazgatója, dr. Vinczehidny Ernő m. főjegyző is.

— **A nagybecskereki tanonc-otthon köréből.** A nagybecskereki tanonc-otthon tagjainak holnapi összejövetele alkalmával Peri Mihály felső kereskedelmi iskolai tanár „A vegytan köréből” fog előadást tartani.

— **Városunk látványossága.** Érdekes versen-
gés észlelhető újabb időben városunkban az üzletek kirakatainak izlées elrendezése tekintetében. Valóságos látványosság számba megy egyik-másik kirakat. Aki nem sajnálja a csekélyke fáradságot, vasárnap az esteli órákban nézze meg a „Fehér macskához” címzett csemegéizlet kiállítását; feltétlenül élvezetet szerez magának. Az üzlet a nagyhid közelében, a volt Schnitzler-féle helyiségben van. Az áruk legelsőrendű minőségéért, valamint a lehető legelőzékenyebb kiszolgálásért a messze földön a legjobb hírnévnek örvendő Guttman-cég szavatol.

— **Köszönet.** A Nagybecskereki takaré- és előlegegyet 30 koronát, Franz J. L. igazgató pedig 10 koronát adományozott az Iskolagyermekbarát egyesületnek, melynek vezetősége ez uton mond hálás köszönetet.

— **Ugy-e mondtam!** — szölt Lucia és olyan tekintetet vetett Arturra, mint az ostoresapás. — Gratulálod önnek, Vigoreni uram: épp a kis özevegyeket választotta ki magának. Igaza van! . . . Es te, Henrik? Nem kérsz tölem bocsánatot?

— Hja, igaz . . . Egész megfelledeztem róla. És töled is bocsánatot kérek, Artur.

— Oh, semmi okod sincs reá . . . Csak sajnálom a hölgy miatt, hogy kompromittáltam . . .

— Hiszen jóvá teheti a dolgot! — mondja Luciana harca készen.

— Hogyan? — kérdi jóhiszeműleg Artur.

— Igen . . . Majd megkísérelm. Vigoreni Artur a legkorrektebb udvarias-
sággal bucsuzott el és Henrik, aki az ajtóhoz kísérté, jókedvet és szeretetreméltóságot szinlelvé mondta neki:

— Most oda mégysz hozzá, te csuf ember, mi?

— Persze.

— Tudod mit? Én is odajövök — este.

Mondd őszintén, kellemetlen lenne ez reád nézve?

— Nem . . . de egy tanácsot adok neked, Henrik, — mondotta Artur bizalmasan, — maradj ma este a feleségednél . . . igazán megérdemli.

Roberto Bracco.

— **Jótekonycélu estély Módoson.** Módosról írják lapunknak: A tüdővész betegek istápolására folyó hó 20-án alakult meg Módoson a József-szanatóriumnak 102 tagu bizottsága, amely 21-én este a Zágráb-szálló emeleti nagytermében fényes estélyt rendezett, amelyen ott láttuk Módos közönségének nagyrészét, élén az új egyesület elnökjével, ifj. Daniel Pál országgyűlési képviselő nejjével és a kerület népszerű képviselőjével. Bár az estély látogatottsága nem egészen váltotta be a rendezőségnek várakozását, mégis azt mondhatjuk, hogy az estély mindenképpen sikerült. Balla Mihály költő igen hangulatos, kedves költeményeit olvasta fel a közönség élénk érdeklődése mellett, majd Rosti Annie kisasszony budapesti operaénekesnő csengő, tiszta, jól iskolázott hangjában gyönyörködött a közönség. Rosti kisasszony a „Parasztszücsület”-ből énekelt egy áriát, majd Griegtől Solvejgdalát, később Deli'Aqua Villanelle-jét, a Pásztor-tüzek című magyar dalt és ráadásul Mascagni „Blumenorakel”-jét és a „Mein Liebster ist ein Weber” című német dalt. Az énekszámokat Kálmán Samu dr. kórházi igazgató kísérte zongorán, a művésznő díszkrét előadásához méltó finomsággal. Közben Werner László, a József szanatórium-egylet központi titkárja mulattatta a hallgatóságot „Modern mesék”-kel, amikért neki is kijárt a taps, szinügy az egyetlen módosi szereplőnek Otv Iona kisasszonynak, aki a „Férjhez menjek?” című monológot adta elő sok igyekezettel. Az estély művészi része után tánc következett, amely a társaságot hajnali 3 óra utánig tartotta együtt.

— **Felhívás a szépe ségekhez!** Szépe ségi földieink az egész országban mindenféle szét-
szórtan élnek és szűkebb hazájuk dicsőségére szép pozíciókban öregbiti, a Zipszerek híré. Miután az a célunk, hogy a velünk érző, de tőlünk elszakadt földieink névsorát lapunk megindításának negyedszázados évfordulója alkalma-
val kiadandó albumban megörökítjük, kérjük az összes szépe ségieket, hogy születési helyük feltüntetésével nevüket, foglalkozásukat és jelenlegi lakóhelyüket a „Szepesi Lapok” szerkesztőségével Igón tudatni sziveskedjenek.

— **A városi korcsolyapálya.** A minap hírt adtunk arról, hogy a város a korcsolyapálya helyreállítására vonatkozó munkálatokat elvégezteti s mihelyt lehet, meg fogják nyitni a pályát. A tanács már elhatározta, mennyibe fognak a jegyek kerülni. A korcsolya pálya különben már víz alatt van s a jegyeket a városi jövedéki pénztárnál lehet váltani.

— **A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig kész-
letben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, eszuzal stb.-nél a Linimenttel való bedörz-
sölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnaál, minő: a korela és hányo-
hasfolyás, az aistenek Linimenttel való bedörz-
löse mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitünő háziszser jó eredményyel alkalmaztatott bedörz-
söléséppen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fill., 1 kor. 40 fill. és 2 kor. a legtöbb gyógy-
szertárban kapható: de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony”-védjegyre és Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni. 881x43

SZOPTATÓ ANYÁK

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsio használat által.

Kimerülttség megszűnik

Az Emulsió készítésénél a SCOTT-féle módszer védjegyet a halászt - kériük figyelembe venni.

s a csecsemő rózsásabbá, vidá-
mabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válsá-
gos percében, a

SCOTT-féle Emulsio

erőt kölcsönöz, bátorít, s e mellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill

Kapható minden gyógytárban.

*301-7.3

tani, hogy egy más hölgyet fogadtál — és ez esetben a bőr, a parfüm és a méretek egyenlőségében fogok binni — vagy kénytelen leszek téged akaratom ellenére, a feleségem kedvesének tartani. Befejeztem.

Vigore Artur. Hiába igyekezett élcekkal előhozakodni, a nyelve nehéz volt. Henrik íróasztalához indult és Lucianak alig volt annyi ideje, hogy ezeket a szavakat mintegy oda lehelje Arturnak:

— Ments meg minden áron

Artur ezeket a szavakat nem hallotta, de kitalálta. És egy pillanat alatt készen volt a mentőszközzel.

— Könnyen megértheted, Henrik, hogy nekem nagy fájdalmat okoztál ezzel a csunya gyanúsítással. Miután azonban most a feleséged békéjétől és becsületéről van szó, ime engedek a hóbortodnak. Szerencsére éppen rendelkezem a bizonyíték fölött, melyet kívánsz. Kompromittálok veled ugyan egy hölgyet, hanem az efölötti lelkifurdalásokat csak te fogod érezni.

E szavak után kivett a tárcájából egy levelet és odanyujtotta Henriknek, aki félhangon olvasta:

„Kedves Arturom! Négy óra-
kor nálad leszek, légy türelemmel. — Juliád”.

— Ah! Tehát mégis ő volt! — kiált fel bosszusan Henrik és fogait összeszorítja.

Gyermekek!

A Benók játékszletéből kerjetez karácsonyi ajándékokat, :: :: ott minden van, amit kis szivetek csak kíván. :: ::

A Jézusknak szóló levél így címzendő:

BENÓ TESTVÉREK, ezelőtt KOKITS A. F., „A PILLANGÓHOZ”

játék-, rövid- és divatáru kereskedés, Nagybecskerek.

1063-5.1

Heti rovat.

— nov. 28.

Ebben a városban eddig sohasem tapasztalt buzgalommal és az ügy iránti meleg odaadással hatalmas kulturmozgalmakat irányítanak arra illetékes tényezők. Utcákon és tereken, uri lakások bensejében, sőt a kunyhók tájain is szárnyra kapott a modern társasélet nagy kihatású jelszava: a kultúra. És ezzel együtt új és merész törekvések szinte tökéletes apparátussal munkálkodnak az összesség szellemi emelése érdekében, azért, hogy az emberanyag megneveléséért, hogy a tudás számára új lakókkal új otthonok nyiljanak, hogy a szellemiek terén fennálló válaszfalak ledőljenek és az egyenlőség jelében tudós és munkás vállatva készítse elő a jövő feladatait.

A cél tökéletes és méltó a huszadik század emberéhez. A tudás szociális megosztásának a gondolata forradalmi idők rombolva építő törekvéseire emlékeztet. De a nagy előkészületek tiszteletre méltó munkáját látva, egyik-másik kérdés szinte magától fölkinálkozik és feleletre vár. A kérdések megoldása nem a mi feladatunk. De ebben a mi szűkebb hazánkban rá kell mutatni arra, hogy e kérdések léteznek és a mi speciális viszonyainkat tartva szem előtt, a kulturmozgalmak helyben való hatásainak méreteit nagy általánosságban kitűzni is lehet.

Mindenekelőtt legyünk tisztában azzal, hogy a kulturmozgalmak a kényszerintézkedés megvalósítását célul ki nem tűzhetik és el nem érhetik. A kulturtörekvések a tudásnak csak új forrásait nyithatják meg, amelyekből szellemi üdülés annak jut, aki feléje siet. A kulturtörekvések csupán alkalmakat teremtenek és minden áldozat, anyagi és erkölcsi egyaránt, elenyészően csekély az alkalmak megteremtésével, esetleg elérhető célok nagyságához képest. A forrásokat meg kell nyitni, feltétlenül és haladéknélkül. Tudásra kell adni a művelt vagy műveltségre szoruló közönségnek, hogy a saját szellemi előrelépésének feltételeit részére megvalósították és ha lehet: fel kell tárni a szellemi műhelyekben kinálkozó gyönyörűséget és okkal-móddal csabítani és hívni ezt a közönséget. Idáig terjedhet a szociális kulturmunka. A torontálmezei kulturregylet ezt a feladatát méltóan és diadalmasan már be is töltötte. A források megnyitak és üdítő vizei keresztül-kasul szelik immár a társasélet térségeit.

E mozgalmakkal szemben a közönség áll, mint amelynek javára és érdekében a törekvések életre ébredtek, a kultur-gépezet megindult. A mi szociális esetünkben főleg a nagybecskereki közönség az, amelyet a fejlődő kultúra áldásai részére megnyerni óhajt a vezetőség. A „közönség” szó az emberek heterogén színezetű közösségét jelenti és azért e fogalommal bővebben is kell foglalkozni.

Szellemi értékelés szerint a közönségnek mintegy a csúcspontját, legértékesebb elemét az úgynevezett „művelt osztály” képezi. Ez a két állandó kapcsolatba hozott szó azonban többnyire felületes összefűzést jelent, mert a művelt osztályhoz tartozó egyén nem feltétlenül művelt is egyúttal, sőt a szó igazi jelentősége szerint a legtrikább esetben az a „művelt” jelző fogalmi színezete szerint minálunk a legtöbb esetben annyit jelent, hogy az illető érettségi bizonyítványt szerzett és hogy annak idején (többnyire már nagyon régen) Homéroszszal, Horatiussal és Arany Jánossal foglalkozott. A „kulturerber” modern fogalmát azonban az ilyen egyén meg nem közelíti. Akinek tekintete nem nyugszik a világ-kultúra új és merész küzdelmeiben, akinek bensejében az új tudás iránti vágy elapadt

akihez a szellemi világban jelentkező nagy forrongások hullámcsapásai sohasem érkeznének el, — valódi kulturlénynek nem tekinthető. A mesterség, a foglalkozás előkelősége nem jelentheti a továbbképzés alóli mentességet; de jelent komoly és megszívlelendő kötelezettséget a fejlődő kultúra eredményeivel való erős és állandó kontaktus megtartására. Jelenti azt, hogy ott, ahol kulturmozgalmak keletkeznek, spontán lelkesedéssel és a nemes ügy iránti természetes buzgalommal odaáll az illető a vezetők sorába és közösséget vállal mindennel és mindenkivel, aki és ami a műveltek legfőbb lelki javával: a kultúrával áll szoros összefüggésben. És itt merül fel az első aktuális kérdés: Hol vannak hát a műveltek? Meddig terjed a kultúraért igazán lelkesedők köre? Tömeget képeznek-e vagy csak elszórtan találhatók azok, akik szellemi javakért rajonganak, akiknek műveltsége és tudása igazi, állandó és intenzív? A kérdésre fölösleges felelni. Gnóti sze auton!

A második, szintén vegyes összetételű csoportot a műveltségre szoruló köre képezi. Akik biztos tudatában vannak annak, hogy műveltségük hiányokban szenved, hiszen még a „diploma” vagy „érettségi bizonyítvány” nevű kétes értékű közokirat sem bizonyít szellemi előkelőséget mellett. A kultúra forrásai lelki megújodásra csábítják őket is. Csak oda kell tartani a fejüket és a tudás bőségszarujából sűrűn hull reá a szellemi áldás. Hozzájuk is elérkezett a kulturmozgalmak híre, a tudás kapuit szíves vendéglátással kitarják előttük. És ők klubokban és forrongó gyűléseken hirdetik az emberi jogok egyenlőségét és mikor a legértékesebb megosztást kínálják föl nekik: e várost jellemző indolenciával minden becsületes, lelkes törekvésnek — more patrio — hátat fordítanak. Diogenes-lámpát gyújtottunk vasárnap este is a színházban és kerestük, hosszasan és eredménytelenül — az egyenlő embert. Mert a lelkes polgártárs a kávéházba menekült az emberi jogok elől és a tudomány az üres nézőtérre árván és szomorúan aludni tért. A második kérdés jelentkezik itt: Ki szorul Nagybecskereken műveltségre?

A harmadik csoport: az igazán tudatlan, szellemi inferioritásban élő emberek csoportja, akik közel állanak az analfabétákhoz és eddig minden műveltségtől elszigetelten éltek közöttünk. Nyugodt, vágyak nélküli emberek ők, akiknek céljuk egy: a kenyér. Hetenként ott látjuk egy részét a munkásgimnázium előadó termében. És ezt fel kell jegyezni: áhítatos, érdekes gyülekezet ez, amely látható örömmel, a szemekben felcsillanó lelkesedéssel hallgatja az új, eddig ismeretlen igéket. Kicsiny kör ez, de értékes. Új perspektívák nyílnak itt az előadások alkalmával, itt a kultúra anyagra talált, a tudományra van kit magához ölelnie. Új vágyak ébredtek és elhagyott lelkekben szikrákat vet már a tudás iránti szeretet. A kulturregyletnek itt valóban nemes munkája akad. Ha a kultúrának e csoport-hoz való viszonya stabilis jellegűnek bizonyul: legalább egy irányban szemmel látható, becses eredményre mutathatnak rá a felvilágosítás önzetlen bajnokai.

Mindent összefoglalva: a mostani állapotnak szomorú szignaturáját egyetlen egy rövid mondat adja: az ünnepi asztal állandóan meg van terítve, de az ünnepi közönséget a kultúra, ez a szíves, vendéglátó házigazda, eddig alig látta.

A mondottak látszólagos cáfolatául hadd jegyezzük meg még, hogy Farkas Pál csütörtöki előadása alkalmával a Lloyd-termet szokatlanul

— **Elfogott család.** Veszedelmes csalót fogott el tegnap a csendőrség Jánosov Milos csenei illetőségű foglalkozás nélküli csavargóban. Janosov ugyanis valahogy megtudta, hogy Risz a Ilka torontálzozói asszony szeretné a fiát kiszabadítani a katonaság alól s ajánlkozott, hogy ezt keresztül fogja vinni, mert befolyásos ismerősei vannak, akiknek segítségével sikerülni fog az, amit az asszony óhajt. Riszáné tüstént adott is előlegű pénzt. Ez tegnapelőtt volt. Tegnap Janosov és Riszáné ismét találkoztak a Marcoin-féle vendéglőben, mely alkalommal Janosov további 60 koronát csalt ki a hiszékeny asszonytól, aki nem sokára rá megtudta, hogy csalóval van dolga. Az asszony az esetet feljelentette a csendőrségen, amelynek sikerült a csalót letartóztatni, aki ellen megindították az eljárást.

A **gyógyászat** hihetetlen módon haladt a legutolsó évtizedekben. Így például ma a régi, kitűnő háziszér, a csukamájolaj is új formában kapható, mely nemcsak hátrányaitól, visszatetsző szagától és ízétől mentes, hanem feltétlenül könnyen emészthető állapotban nyújtja, ami hatásának erejét növeli. Es ez a „SCOTT-féle Emulsió”, melyet minden gyógyszerárban arusítanak. (j)

— **Prága mulatság.** Kirtianszki Áron itteni vagyonos földműves tegnapelőtt este együtt mulatott valamelyik korezmában Rásity Péter, Pivarszki Zsiva és Piperszki Istvánnal. Kirtianszki kissé többet ivott a kelleténél s mikor haza akart menni, szüksége volt a támogatásra. Otthon vette csak észre, hogy pénz-tárcája, amelyben 1000 korona volt, eltűnt. Rögtön jelentést tett a dologról a csendőrségnek, amelynek sikerült is Piperszkit kézrekeríteni, a kinek azonban csak 254 koronát találtak, míg a pénz többi részével a másik két cimborá meg-szokott Nagybecskerekéről. A csendőrség az elemekült tolvajok ellen erélyes nyomozást indított meg, míg Piperszki ellen megtette a bűnvádi feljelentést.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Csókas Sándor, rk. napszamos és Ritter Erzsébet rk. — Dugyik Pál, ág. ev. asztalos és Kis Mária ref. — Csányi István, rk. földműves és Keszég Rozália rk. — Berberszki Sebő, gk. földműves és Milanov Katalin gk. — Nenin Radivoj, gk. földműves és Krunics Marianna gk. — Popov Szvetozár, gk. rövid-árus és Taresul Sarolta gk. — Schäffer István, rk. gépész és Tilinger Katalin rk. — Turinszki Novák, gk. földműves és Mosorinszki Marianna gk. — Czvetkov Vojin, gk. földműves és Czvejity Angyalika gk. — Hampammer Elek, rk. fazekas és Pavlovics Mária rk.

Születések: Ingnár Mihály, rk. kocsis, fia. — Tyurcsin István, gk. földműves, fia. — Sebék Ottó, rk. fogtechnikus, fia. — Wacker Jakab, rk. napszamos, fia. — Devity István, gk. beres, fia. — Rélyin Athanasz, gk. földműves, fia. — Steibl József, rk. gépész, fia. — Radu Anna, gk. cigány, fia. — Gruin Milivoj, gk. földműves, fia.

Halálozások: Merschdorf Adolfné, rk. 26 éves, tüdővész. — Bodroski Antal, rk. 18 hónapos, göresök. — Tesin Frigyes, gk. 44 éves napszamos, tüdőlob. — Onódi Piroksa, rk. 21 éves, göresök. — Konkoly Rezső, ág. ev. 22 éves magánzó, öngyilkosság. — Magyarov Vidor, gk. 22 hónapos, bélhurut. — Mercz Péter, rk. 17 napos, életgyenge. — Milosev Mihály, gk. 42 éves földműves, tüdőszök. — Holz József, rk. 27 napos, életgyenge. — Kovacski Milos, gk. 44 éves napszamos, tüdővész. — Mosnyák Pál, rk. 19 éves napszamos, szivburoklob. — Bajin János, gk. 81 éves földműves, ajakrák. — Schmidt Fülöp, rk. 12 napos, életgyenge. — Vég Janos, rk. 38 éves, gümökóros hashártyalob.

Fényképészeti készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bees, Tuelhauben 9.) cs. és kir. udvari szállító 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég. (a)

KOVALD PÉTER ÉS FIA

CS. ÉS KIR. SZAB. **KELME- ÉS SZÖRMEFESTŐ, VEGYTISZTÍTÓ ÉS GÖZMOSÓ GYAR BUDAPEST,**
VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM

megbizói kényelmét szem előtt tartva **e határozta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít** és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolási és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

BECK GÁBOR GÉZA

PEST-SZÁLLODÁVAL SZEMBEN

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszítő- és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék stb. vegytisztítását és fehérneműek mosását is. A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

1062 51

NAGYBECSKEREK,

PEST-SZÁLLODÁVAL SZEMBEN

KOVALD PÉTER ÉS FIA CÉG.

nagy és előkelő közönség töltötte meg. Mégis lelkesedünk tehát a kulturáért?

Nem, kedves olvasóim. Vannak esetek, amidőn a kultúra hajlékait fölkeresni, kellemes kötelesség, sőt ennél is több: sikk. Ami azonban sikk — az még nem lelkesedés . . . —odi.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti táv.) A meghosszabbított ülések csakugyan jól beválnak a gyors munkára s a képviselőház valósággal gőzerővel morzsolja a költségvetést. Ma már elintézték a kisebb tárcákat, a belügyi tárca költségvetését és még a délelőtt folyamán megkezdték a kereskedelmi tárca költségvetését is, amelyet a délutáni ülésen valószínűleg szintén letárgyalnak. A permanens ülésektől annyira fáznak a tisztelt honatyák, hogy ma alig huszan-harmincan jelentek meg a Házban. A tanácskozás szürke és unalmas s csak a tegnapi délutáni ülés végén volt egy kis sziporkázás, amikor a miniszterelnök indítványára a Ház hódolatát nyilvánította a királynak 60 éves uralkodói jubileuma alkalmából.

A tegnapi délutáni ülés.

A tegnapi délutáni ülésen a kisebb tárcák tárgyalását folytatták minden érdeklődés nélkül s a tétéleket gyors egymásutánban elfogadták.

Fél 8 órakor a vitát megszakították.

Ekkor Justh Gyula elnök megtette az elnöki előterjesztéseket, amelynek során bemutatta Vasváry Kolos bíboros, hercegprímás meghívóját a császárjubiläum alkalmából december 2-ikán a budavári Mátyás-templomban tartandó ünnepi istentiszteletre.

A meghívó tudomásul vétele után Wekerle Sándor miniszterelnök emelkedett szólásra s indítványozta, hogy a király 60 éves uralkodói jubileuma alkalmából a képviselőház jegyzőkönyvéleg fejezze ki hódolatát s intézzen hozzá feliratot, amelyben örömeinek ad kifejezést és hódolatteljes szerencsekívánatait tolmácsolja.

Utána Nagy György a balpárt nevében hosszabb beszédben tiltakozik a miniszterelnök indítványa ellen s felsorolja azokat a sérelmeket, amelyeket Ferenc József mint császár Magyarország ellen elkövetett. Felolvasta továbbá Kossuth Ferencnek 1898. november 24-én Ferenc József császári jubileuma alkalmából az üdvözlés ellen mondott beszédét. Végül a miniszterelnök indítványának elvetését javasolja.

Bozóky Árpád és Rátkay László szintén a javaslat ellen szólnak fel, azonban a Ház többsége a miniszterelnök javaslatát elfogadta.

Ezzel azután a délutáni ülés véget ért.

A mai ülés.

A mai ülésen, amelyet délelőtt 10 órakor nyitott meg Justh Gyula elnök, teljes érdeklődés nélkül folyt tovább a költségvetés vitája.

Ma előbb a kisebb tárcák közül a horvát költségvetést tárgyalták, amelyet minden vita nélkül elfogadtak.

Ezután a belügyi tárca költségvetése következett, melyet Barabás Béla ismertetett és ajánlott elfogadásra.

Az általános vitánál mindössze csak két felszólalás volt: Maniu Gyula és Bródy Ernő beszéltek a költségvetés ellen.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter röviden válaszolt nekik, amire a költségvetést általánosságban elfogadták.

A részletekkel is gyorsan végeztek s néhány kisebb felszólalás után részleteiben is elintézték a belügyi tárcát.

Fél kettőkor a kereskedelmi

tárca költségvetésének a tárgyalását kezdték meg.

Miután Nagy Emil előadó ismertette és elfogadásra ajánlotta a költségvetést, a tárgyalás folytatását délután 4 órára halasztották.

Uj udvari tanácsos.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király Thék Endre fővárosi asztalos nagyiparosnak az udvari tanácsosi méltóságot adományozta.

A balkáni események.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Illetékes helyről megcáfolják azt a hirt, mintha a bosnyák-szerb határon egy szerb banda és a magyar-osztrák cirkáló csapatok között összeütközés lett volna.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a „Times“ ma hosszabb cikkben azzal vádolja Magyarországot és Ausztriát, hogy a monarchia magatartása arra vall, hogy a háborút akarja.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ ered. távirata.) Bécsből jelentik, hogy az ujonnan kinevezett bécsi török nagykövet, Mustafa Reshid bey tegnapelőtt Rómából Konstantinápolyba menet kiszállt Bécsben és találkozott Aehrenthal báró külügyminiszterrel, akivel fontos beszélgetést folytatott. A találkozás nem volt hivatalos, mindamellett diplomata körökben nagyfontosságúnak tartják s remélik, hogy miután az új nagykövet meggyőződhetett arról a barátságos érzelemtől, amellyel monarchiánk Törökországgal szemben viseltetik, Konstantinápolyban is igyekezni fog a monarchiánk és Törökország között fennálló s megoldásra váró kérdések békés uton való rendezését előmozdítani.

Határidő-üzlet.

Budapest, nov. 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (április 1909.) . . . 26.26 — — Buza (októberre) . . . 22.98 — — Rozs (áprilisra) . . . 22.40 — — Rozs (októberre 1909) . . . 19.84 — — Zab (áprilisra 1909.) . . . 17.80 — — Tengeri (áprilisra) . . . 15.36 — —

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, november 26.

A tőzsde irányzata a letolyt héten mindvégig gyenge volt, de különösen az utolsó napon határozott lanyhaságban élesedett ki. A külpolitikai bonyodalmak iránt aggodalmat keltő, folyton meg-megújuló újsághírek állandó izgalomban tartották a tőzsdét és a legutolsó napon elterjedt azon hír, hogy Bosznia-Hercegovinában ellenséges mozgalmak észlelhetők, sürgős eladásokra indította a közönséget, úgy, hogy lényeges árcsökkenés állott be, mely a múlt héttel szemben már az internacionális értékeknél is körülbelül 20—30 kor.-val szorította le az árfolyamok színvonalát, míg egyes papiroknál még ennél is nagyobb árvisszaesés konstataható.

A magyar hitelrészvény kb. 15 kor.-val, a magyar leszámítoló és pénzváltóbank-részvény kb. 7 kor.-val, a magyar jelzáloghitelbank-részvény kb. 7.75 kor.-val, a rimamurányi vasmű-részvény 10.25 kor.-val, a kőbányai gőztéglagyár-részvény kb. 50 kor.-val ment vissza, de különösen szembeötöl a 4%-os magyar koronajáradéknak áresése, mely 0.85%-ot tett ki.

A mai déli tőzsdén a miniszterelnök megbízásából hivatalos kijelentés tétetett, mely szerint mindazon hírek, melyek mozgósításról szólnak, teljesen alaptalanok, miután ily intézkedés sem meg nem történt, sem kilátásba véve nincsen, mely kijelentés megnyugtatólag hatott, úgy, hogy az értékek csaknem mindvégig némi javulást értek el, és a 4%-os magyar koronajáradék pld. a legalacsonyabb árfolyammal szemben kb. 1/3%-nyi áremelkedésben részesült.

A mai helyzetben minden attól függ, hogy a külpolitikai bonyodalmak mily módon fognak elintézésre nyerni, miután a tőzsdén a spekulációs engagemtók ezidő szerint nem mondhatók jelentékenyeknek és a politikai helyzet tisztulásával a közönség bizalma előreláthatólag ismét az értékpapírcsoporthoz fog fordulni.

tulásával a közönség bizalma előreláthatólag ismét az értékpapírcsoporthoz fog fordulni.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	nov. 19.	nov. 26.
4% magyar koronajáradék	91.45	90.60
magyar ált. hitelbank-részvény	731.75	716.—
magyar leszámítoló és pénzv. részv.	471.50	464.50
magyar jelzáloghitelbank-részvény	420.25	412.50
rimamurányi vasmű-részvény	521.75	511.50
budapesti közuti vaspálya-részvény	568.50	576.—
kőbányai gőztéglagyár-részvény	850.—	800.—
fegyver és gépgyár-részvény	325.—	315.—

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyilttér.

(E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Serravallo

jéle

CHINA-BOR vastartalommal

Hygienikus készítés Bécs 1906. Államdíj, díszoklevél és nagy aranyérem.

Erőmitő szer: gyöngékedők, verszegények és lábadozó betegek számára.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.

Iszékellő. Több mint 5000 orvosi előírás.

J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.

Megrendelhető minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

TÖRLEY PEZSGÓ

CASINO TALISMAN GRAND VIN

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1908. október hó 1-től.

Erkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra:
- Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
- b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:
- Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
- Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 45 p.
Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
- Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

CZIM: AZ ÚJSÁG
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

Az Arpád utcai 637/5. sz.
 házban több kisebb és nagyobb

Lakás
 azonnal kiadó.

Tudakozódní e lap kiadóhivatalá-
 ban lehet.

766—x.49

7601 1908. tkvi sz.

1058—1.1

5951/1904. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Árverési hirdetés kivonata.

A perlaszi kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán dr. Eibeschitz Miksa nagybecskereki ügyvéd által képviselt Nagy László nagybecskereki lakos kereskedő javára 100 korona tőke, ennek 1908. évi április hó 1-től járó 6% kamata, 26 kor. 20 fillér mar megállapított, 27 kor. 20 fillér jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX t.c. 114 §-a alapján és 146. §-a értelmében Tarkó Arnold verseczi és Urbán szül. Tarkó Rozália nagyváradi lakosok ellen az ezen kir. járásbíróság területén Torontálsziget község határában fekvő és a torontálszigeti 2608. f. 2973. sz. tkvben foglalt:

1. dűlő 53. hrsz. 7 hold 800 □-ól l. o. kaszálóból a végrehajtást szenvedettek illető 1/5 öd tutalék 1362 kor. kikiáltási árban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Torontálsziget község házában 1909. évi febr. 3-ik napjának délelőtti 9 órájkor fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint Torontálsziget község házában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett

1. A kikiáltási ár fennebb olvasható.
2. Ezen árverésen fent jelzett ingatlanok a kikiáltási áron anul nem fognak eladatni.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni és a vevő a vételár megfelelő %-áig kiegészíteni.

Perlaszon, a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. évi október hó 6-án.

Áts.
 kir. bíró.

Pályázati hirdetés.

Bégaszentgyörgy községében üresedésben levő **II. s.-jegyzői** és a község **pénztári-ellenőri** állásra a pályázatot midőn hirdetem, felhívom pályázni óhajtókat, hogy ebbeli minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb **december 20-ig** hozzám benyujtsák.

A választás határideje a pályázati idő leteltével külön ki fog iratni.

A hirdett állások mindegyike 1000 kor. fizetés és természetbeni lakással van javadalmasva.

Nagybecskerek, 1908. évi nov. 24.

Lowieser Imre,
 főszolgabíró.

1055—3.3

Legmocszevemenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A DREZUMI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
 egyik legrégebbi és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az elismert
 legújabb
 legújabb
 legújabb
 legújabb
 legújabb
 legújabb
 legújabb

Szivógáz-
 Benzin-
 Gáz-
 Nyersolaj-
 Acetylen-
 Motorokat és lokomobilokat

Vezérképviselet és raktár: **Gellért Ignác és Tsa**
 Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám: 12—91.

622—2116

Városunk látványosságát

képezi a „Fehér macskához“ címzett fűszeráru- és csemegeüzlet

vasárnapi kirakata.

Mindenki nézze meg!

Mikulások dus választékban, már 50 filléres árban is.

Legfinomabb cukorkák, teasütemény, tea, rum, likör, cognac és borok példátlanul nagy választékban.

A „Fehér macskához“ címzett üzlet a volt Schnitzler féle helyiségben, a nagyhid közelében van.

1060—3.1

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestibbirtalmak, gyomorgörös és gyomorhő, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyer és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. „A Moll” feliratu ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közzény, csusz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. —

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

583-104.25 Főzetküldés
Moll A. gyógyszerész os. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjegy-
vel ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskereken Kellner József és Benkovich Mihály győgszer-
kapható táraiban.

Az én ajtóm mindig nyitva áll.

Beléphet bárki bármikor s meggyőző-
hetik, hogy cikkeim, másokkal össze-
hasonlítva, páratlanul kitünök.

Tisztelettel
Erczegán Tivadar
fűszer és csemege kereskedése
Hunyad-(fő)-utca.

1023-107

A horvátneuzinai határban fekvő
„Krivier-Navalov” 65 kat. hold 950 □-öl,
„Navalov-Vizics” 75 kat. hold 560 □-öl,
a bókai határban fekvő „Vizics”
74 kat. hold 800 □-öl és „Bogdán-
szállás” nevű, körülbelül 190 kat.
holdas legelőket nyilvános árverésen az
1909 ik évre bérbe adom,
mely árverés f. évi december 6-án
d. e. 10 órakor a szécsányi takarékpénztár helyiségeiben tartatik meg.

Bővebbet a tulajdonosnál
Probst István, Torontalszécsány,
1041-22

Vegyenek csak

Szt. Pétervári sárczipő
utólréheken a legrosszabbban

Valódi háromszögű védjeggyel csak ezen

1013-63

9630/1908 sz. A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Torontálvarmegye törökbecsei járásához tartozó Beodra községben üresedésben levő s évi 720 kor. fizetéssel javadalmozott községi irnoki állás betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt s kellően felszerelt kérvényüket hozzám f. évi december 24-ig terjesszék be.

Törökbecse, 1908. évi november 22.
1059-32 **Dr. Csávósy Ignác,**
főszolgabíró.

STOCK
Cognac Medicinal
szavatoit valódi borpárlat
Camis & Stock
gőzpároló telepből
BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.
315-4019

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83. ••••• BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Benzinlokomobilok, benzinmotorok, szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemköltség óra-lóerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

ELSŐRENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket

Schloss János és Társai Szászváros	8 HP. esélő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Pásvó	75 HP. szivógáztelep
Magosi János és Fiai Monor (tanyák)	6 HP.	Stanger Vilmos	Nagytopóvecz
Papp János Hárósbény	8 HP.	Rosmann Samu	Mocs (Kolozsár)
Nagy J. Pál, Boglár	6 HP.	Herezeg József	Magyarbányász
Ifj. Pál István, Órda (Boglár mellett)	4 HP.		

és még számos nagy üredőmben. 83-51-44

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ES
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

34-4948

Folyékony
Somatose
jó szolgálatokat tesz
gyenge gyermekek és
felnttek táplálkozásánál

Kapható a gyógyszerárakban és droguüzletekben.

287b-20.14

ELSŐRENDŰ CIPŐK NAGY RAKTÁRA
WEINBERGER K.
Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Hallatlan olcsón árusítok jó cipőket, u. m.:

Férfiak részére:

- amerikai sevro-bergsteiger 11 K.
- ugyanaz gombos 12 „
- box bőr cugos vagy bergsteiger 12 K.

Nők részére:

- box vagy amerikai sevro, fűzős 10 K.
- ugyanaz gombos 11 „
- A legjobb gyermek cipők szintén olcsó árban.

Vidéki megrendeléseket az árak rendkívüli olcsósága dacára két pár rendelésnél bérmentve eszközölöm.

Viszont-árusítóknak mérsékelt árak.

363-63-10

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszúnál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

693-188

Ó H J A J! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

ELJEN!

Egger mellpasztillai

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Megfojt ez az átkozott köhögést!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Armin, Kellner József, 880-28.10 Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.